

PANSKÝ DŮM - STARÝ ZÁMEK

Dnešní budova čp.92, tzv. starý zámek, dominující středu obce, stojí v areálu bývalého panského sídla a přilehlého panského dvora. S tímto areálem má nejenom dispoziční, ale i rovněž historickou a funkční souvislost. Historické příčiny vzniku dvou rozlehlých panských domů zámeckého charakteru v těsné blízkosti nejsou známy, podobné situace v jiných sídlech však nejsou příliš velkou výjimkou. Podle charakteru některých konstrukcí je tento dům barokního původu, klenby a krov pocházejí pravděpodobně z konce 17. až první poloviny 18. století. Archeologický průzkum nejbližšího okolí budovy v roce 2013 doložil v základech objektu starší zdivo z 16. století a několik střepů keramiky z konce 12. století. Stavební spáry na budově svědčí o dvou stavebních etapách, při kterých došlo zřejmě k náhradě původně z poloviny roubeného přízemí za zděné.

Poměrně velkorysá koncepce dispozice svědčí o vyšších uživatelských nárocích na stavbu, než by bylo možno předpokládat u pouhé správní budovy. S největší pravděpodobností byl tento objekt vystavěn (s využitím starší stavby) na přelomu 17. a 18. století jako zámecký sídelní objekt s potřebou rychlého provedení stavby. Tomu odpovídá i použitý konstrukční materiál. Po dokončení výstavby tzv. nového zámku byla sídelní funkce přesunuta a budova dále sloužila pro ubytování panského správce statku. Později, po ztrátě sídelní funkce Chocenic, se správcovské sídlo přesunulo do zámku a budova byla využita pro byty zaměstnanců statku. Z hlediska památkového vytváří tato budova společně se zámek a hospodářským dvorem jedinečný historický celek, který je v rámci regionu jen těžko srovnatelný. Budova sama je stavebním unikátem, dochovaný typ konstrukcí je dnes zcela ojedinělý, památkovou hodnotu zvyšují dochované klenby a černá kuchyně. Objekt byl dlouhá léta neobydlen, zatékalo do něj rozpadlou střechou a otvory po zbouraných komínech, nyní prochází rozsáhlou rekonstrukcí, která byla zahájena v roce 2011.

ZÁMEK

V r. 1561 byly Chocenic prodány Jiříkovi z Kokořova a v 17. stol. v letech 1605 - 1615 přesídlil do Chocenic jeho vnuk Kryštof (Kryštof Kokořovec z Kokořova), který si zde vystavěl renesanční tvrz. V roce 1650 byla obec prodána Janu Václavu Kocovi z Dobrše a jeho ženě, která později panství zdědila. Poté Chocenic často střídaly majitele. Když se v obci v 18. stol. usídlil rod Sinzendorfů, byla v r. 1729 dokončena výstavba nového barokního zámku. Barokní prvky ztratil zámek při klasicistní přestavbě po r. 1816 (např. barokní štít s hodinami byl přestavěn do trojúhelníkové - „antické“ podoby, jak je u klasicistního stylu typické). V přestavbách a rekonstrukcích v 19. a 20. stol. ztratil zámek výrazné architektonické prvky a byl zjednodušen.

V letech 1903 - 1927 byl zámek zčásti využíván jako obecná škola, poté byl prodán Feriálními osadám v Plzni. Ty v Chocenicích organizovaly letní pobyty pro děti, zámek byl opraven a nesl název „Skupova ozdravovna pro plzeňské děti“. Od r. 1946 až do r. 1979, kdy byla mezi budovou dnešního obecního úřadu a Starého zámku vybudovaná nová škola, byl zámek využíván jako základní škola pro obec a okolní přilehlé vesnice.

HOSPODÁŘSKÉ STAVENÍ - LIHOVAR / PIVOVAR, OVČÍN

Když do obce přesídlil vnuk Jiříka Kokořovce z Kokořova Kryštof, vystavěl si zde nové sídlo (tvrz) s vrchnostenským dvorem, ovčín a pivovar (později lihovar). Ten stojí dnes naproti baroknímu úřednímu domu (tzv. „Starý zámek“) a v současné době už není jako lihovar využíván, je zde sídlo obecního sběrného dvora a je obýván správcem tohoto dvora. Budovy, které byly součástí lihovaru, jsou dodnes zachovány. Dříve byly používány bývalým JZD, dnešním zemědělským družstvem.

Ovčín je v dnešní době také zachován, stojí při silnici na Plzeň vedle dnešního sídla zemědělského družstva a restaurace „Erko“. Je zčásti obýván a zčásti využíván ZD jako laboratoře. Před ovčínem je umístěn památník prvorepublikového ministra zemědělství Antonína Švehly.

NAUČNÁ STEZKA Z CHOCENIC NA VELKOU SKÁLU U BZÍ

HISTORIE CHOCENIC	1
ZÁMEK A OKOLNÍ BUDOVY	2
VEJSOVÁK	3
SÝPKA	4
CHOCENICKÝ DRNÁK	5
HISTORIE RYBNÍKÁŘSTVÍ	6
VELKÁ SKÁLA U BZÍ	7

ZŘIZOVATEL: STARÝ ZÁMEK CHOCENICE, O.S.

